

ДИСЦИПЛІНА «АРХЕТИПИ ТА КУЛЬТУРА»

Анотація. Належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. Належить до переліку дисциплін вільного вибору аспіранта. У курсі розглядаються архетипи як фундаментальні структури колективного несвідомого та їхня роль у формуванні культури, мистецтва, міфології, релігії, соціальних уявлень і сучасних ідентичностей. Програма курсу розкриває класичну юнґіанську теорію архетипів у поєднанні з її подальшими інтерпретаціями у психології, філософії, культурології, антропології, літературознавстві та візуальних студіях, а також із сучасною критикою архетипного мислення з позицій феміністичної, постколоніальної та культурної теорії. Особливу увагу приділено функціонуванню архетипів у сучасних культурах, зокрема в українському соціокультурному контексті, у процесах війни, травми, колективної пам'яті, символічного опору та відновлення.

Курс спрямований на формування здатності критично аналізувати архетипні структури в культурних наративах, мистецьких практиках, масовій культурі та політичній символіці, а також на усвідомлення їхнього впливу на індивідуальну й колективну ідентичність.

Мета навчальної дисципліни: засвоєння аспірантами систематизованих знань з навчальної дисципліни «Архетипи та культура», формування в них комплексних теоретичних і аналітичних компетентностей для дослідження архетипів як культурних, психологічних і символічних структур, здатності до критичної інтерпретації культурних текстів і практик, а також використання архетипного аналізу у міждисциплінарних гуманітарних дослідженнях.

Попередні вимоги:

Аспірант повинен знати: основні концепції сучасної гуманітаристики (культурології, філософії, психології, соціології); базові уявлення про міф, символ, наратив, колективну пам'ять і культурну ідентичність; основи теорії культури та історії мистецтва.

Аспірант повинен вміти: аналізувати культурні тексти та візуальні образи з використанням символічних і архетипних підходів; критично працювати з теоретичними джерелами; співвідносити психологічні концепти з соціальними та культурними процесами; формулювати дослідницькі проблеми у міждисциплінарному полі.

Змістові модулі:

- Архетипи в теорії К. Г. Юнга та структура колективного несвідомого
- Міф, символ і архетип у культурі та мистецтві
- Архетипи в політичних і соціальних наративах
- Критика архетипної теорії: феміністичні, постколоніальні та культурні підходи
- Архетипи в сучасному українському культурному досвіді: війна, травма, пам'ять, опір

Мова викладання: українська.

Рік підготовки, шифр навчальної дисципліни: друге півріччя другого року навчання, ВБ 2.2.

Кількість кредитів: 4.

Форма заключного контролю: іспит.

Структура навчальної дисципліни: загальний обсяг 120 годин.

Викладач: Буцикіна Євгенія Олександрівна, к.філос.н., доцент, доцент кафедри етики, естетики та культурології філософського факультету.

Інформація про викладача: <https://philosophy.knu.ua/faculty/departments/kafedra-etyky-estetyky-ta-kulturolohii/sklad-kafedri#butsykina-yeo>